

Nieco statystyki padnięć cieląt żubra

Choć padnięcie cielęcia żubra jest przykrym zdarzeniem dla hodowcy, to takie przypadki po prostu się zdarzają. Statystycznie co roku ok. 10% cieląt pada niedługo po urodzeniu – najczęściej po 2-7 dniach. Wśród nich są też takie, które rodzą się martwe. Przykładowo w 2022 roku urodziło się w hodowlach zamkniętych na całym świecie 286 żubrów, z czego 29 padło w tym samym roku. W roku 2021 urodziło się w zagrodach 306 żubrów, z których padło 31. Podobnie w latach wcześniejszych.

W polskich hodowlach zamkniętych w 2022 roku z 35 urodzonych cieląt żubra padło 7 (3 byczki i 4 cieliczki) i był to rok o wyższej śmiertelności cieląt w Polsce (20%) niż na świecie. Padnięcie cielęcia miało miejsce w zagrodzie w Muczmem w Bieszczadach, w zoo w Poznaniu, w zagrodzie w Pszczynie Parku, w Bałtowie, w Wolisku, w Międzyzdrojach i w Jabłonowie.

W roku 2021 w Polsce padły 4 cielęta z 29 urodzonych (śmiertelność 14%), zaś w roku 2020 padły 3 cielęta z 36 urodzonych (śmiertelność wyniosła 8%, czyli poniżej średniej światowej).

Najczęstsze przyczyny padnięć cieląt, to:

- zranienia przez starsze żubry (zwłaszcza byki, ale zdarzają się też ataki innych samic na cielęta),
- wady rozwojowe,
- brak pokarmu u matki.

Śmiertelność cieląt u żubrów nie jest więc niczym niezwykłym lub rzadkim i zazwyczaj trudno się doszukać winy hodowcy. Nawet najbardziej doświadczeni opiekunowie i weterynarze czasami nie są w stanie nic zrobić i muszą się pogodzić z prawami natury. Wady rozwojowe po prostu się zdarzają. Agresywnego byka można umieścić w osobnej zagrodzie (jeśli hodowca taką dysponuje), ale to i tak nie zagwarantuje pełnego bezpieczeństwa cielęciu, bo może się zdarzyć agresja ze strony innej krowy, a czasami zdarza się, że matka niechcący zrani cielę. Brak pokarmu u matki też nie jest niczym nadzwyczajnym. Przyczyny mogą być różne. Czasami jest to związane ze stresem, ale zazwyczaj trudno jednoznacznie rozstrzygnąć. Można próbować karmić cielę butelką, ale najpierw trzeba by zabrać je od matki, która zazwyczaj nie dopuszcza do niego ludzi i jest wobec nich agresywna. A jeśli nawet by się udało cielę zabrać, to i tak nie ma pewności, że będzie chciało pić mleko z butelki i czy uda się je odchowić. Może więc lepiej pogodzić się ze stratą cielęcia i cierpliwie zaczekać rok na kolejne wycielenie krowy. Okres rui u żubrów zbliża się (ma miejsce w lipcu-sierpniu, ale bywa i później) i jeśli samiec się wykaże, to po 9 miesiącach powinny urodzić się cielęta. Wszystkie trzy krowy w Krajewie są już dojrzałe, więc jest nadzieja, że w 2025 roku każda z nich może urodzić potomka. I tego życzę zarówno pracownikom Nadleśnictwa Dwukoły, jak i wszystkim odwiedzającym zagrodę w Krajewie.

Małgorzata Bołbot
Sekretarz Redakcji
Księga Rodowodowa Żubrów
Białowiecki Park Narodowy
17-230 Białowieża
ebpb@bpn.com.pl

KSIĘGA
RODOWODOWA
ŻUBRÓW
EUROPEAN BISON
PEDIGREE BOOK